

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/16/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6916212583
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6916212583.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Dušana Ďuriana a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35831154, so sídlom v Bratislave, Mýtna č. 48, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom v Bratislave, Mýtna č. 48, proti žalovanému: Q. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v A., č. XX, o zaplatenie sumy 41,60 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 14Csp/165/2016-58 zo dňa 11.09.2017, ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby (druhý výrok) a vo výroku o nároku na náhradu trov konania (tretí výrok) **z r u š u j e** a vec mu v tomto rozsahu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 prvá veta prvá rubrika Civilného sporového poriadku; ďalej len „C.s.p.“).

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie pripustil zmenu žaloby v zmysle písomného podania žalobcu zo dňa 04.09.2017 (prvý výrok), žalobu žalobcu zamietol (druhý výrok) a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal (tretí výrok).

1.2 Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním, podľa ktorého pôvodný veriteľ Všeobecná úverová banka, a.s., uzavrel so žalovaným úverovú zmluvu zo dňa 02.04.2012, ktorá bola obsiahnutá na tlačive označenom ako "žiadosť o aktiváciu Bankomatky Quatro"; v úverovej zmluve boli uvedené len údaje týkajúce sa spotrebiteľského úveru, ktorý bol poskytnutý žalovanému, a to výška úverového rámca (900,- €), výška mesačnej úverovej splátky (30,- €) a výška úrokovej sadzby úroku z úveru (22,80 % ročne); z výpisov karty v súvislosti s účtom č. XXXXXXXXXXX/XXXX za obdobie od 24.04.2012 do 30.09.2016 vyplýva, že žalovaný čerpal peňažné prostriedky pôvodného veriteľa v celkovej sume 935,74 € a žalovaný v prospech pôvodného veriteľa zaplatil postupne sumu 2.008,93 €; podľa vypovedania zmluvy a vyhlásenia o predčasnej splatnosti dlžného zostatku zo dňa 04.12.2013 pôvodný veriteľ vyhlásil okamžitú splatnosť celého neuhradeného zostatku úveru v sume 1.181,69 €, pričom určil aj lehotu na jeho zaplatenie do 10 dní od doručenia tohto vyhlásenia žalovanému dňa 09.12.2013; ohľadne pohľadávky pôvodného veriteľa voči žalovanému uzavrel pôvodný veriteľ a žalobca zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 14.12.2016 a postúpenie pohľadávky oznámil žalovanému.

1.3 Podľa právneho posúdenia veci zo strany súdu prvej inštancie nie je žaloba žalobcu dôvodná; dospel k záveru, že zmluva o postúpení pohľadávok, ktorou mala byť sporná pohľadávka voči žalovanému postúpená na žalobcu, predstavuje absolútne neplatný právny úkon a žalobca nie je v prejednávanej spore aktívne vecne legitimovaný; žalobca nepreukázal splnenie zákonných podmienok podľa § 92 ods.

8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov jeho právnym predchodcom pred postúpením spornej pohľadávky; z týchto dôvodov súd prvej inštancie žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

1.4 Súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov; o pripustení zmeny žaloby rozhodol podľa § 140 ods. 2 C.s.p.; o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p.

2. Podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní (§ 393 ods. 2 prvá veta druhá rubrika C.s.p.).

2.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie zo dňa 08.11.2017 (č.l. 63-64 spisu). Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v rozsahu výroku o zamietnutí žaloby a výroku o trovách konania; podľa obsahu odvolania vyjadril názor, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.); nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že nebola preukázaná jeho aktívna legitímácia, pretože rozhodnutie súdu je v tomto smere v rozpore s obsahom spisu; uviedol, že svoju aktívnu legitímáciu v spore preukazuje oznámením o postúpení pohľadávky, ktoré bolo žalovanému zaslané na adresu uvedenú v zmluve doporučené dňa 20.12.2016, čo preukazuje podacím hárkom; zdôraznil, že relevantným oznámením o postúpení pohľadávky postupcom riadne hmotnoprávne preukázal svoju aktívnu legitímáciu v spore; nakoľko predmetom žaloby je zaplatenie bankovej pohľadávky, za účelom preukázania svojej aktívnej legitímácie súdu prvej inštancie podaním zo dňa 04.09.2017 predložil aj výzvu jeho právneho predchodcu zo dňa 04.12.2013 vrátane doručky zo dňa 09.12.2013 o prevzatí žalovaným, keď predloženou výzvou preukazuje splnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky podľa ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách; ich právny predchodca žalovanému dňa 04.12.2013 oznámil predčasné ukončenie úverového vzťahu a vyzval ho na zaplatenie peňažného dlhu pred postúpením pohľadávky; nakoľko žalovaný bol viac ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so zaplatením svojho dlhu, na zaplatenie ktorého bol preukázateľne vyzvaný, boli splnené predpoklady na platné postúpenie pohľadávky podľa uvedeného ustanovenia; uzavrel, že k postúpeniu pohľadávky došlo platne, čím je daná jeho aktívna legitímácia v spore; na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil v zmysle vyhovievania žalobe po pripustení jej zmeny.

2.2 Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril napriek jeho doručeniu do vlastných rúk dňa 15.12.2017 prostredníctvom pošty (č.l. 68 spisu).

3. Dôkazy vykonané v odvolacom konaní a ich vyhodnotenie (§ 393 ods. 2 prvá veta tretia rubrika C.s.p.).

3.1 V prejednávanom spore nevykonali odvolací súd žiadne dôkazy a bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

4. Zistený skutkový stav a právne posúdenie veci s prípadným odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax (§ 393 ods. 2 prvá veta štvrtá rubrika C.s.p.).

4.1 Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 C.s.p., preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. len v rozsahu odvolania podľa § 379 C.s.p. a z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby (druhý výrok) podľa § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4.2 Podľa § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonali navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

4.3 Podľa § 391 ods. 1 C.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

4.4 Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky na zrušenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§ 379 C.s.p.; § 380 C.s.p.), pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré sa týkajú procesných podmienok (§ 380 ods. 2 C.s.p.).

4.5.1 Odvolanie žalobcu je dôvodné. Preskúmaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, podaného odvolania a ostatného obsahu spisu dospel odvolací súd k záveru, že skutkové zistenie súdu prvej inštancie z vykonaného dokazovania ohľadne absencie písomnej výzvy právneho predchodcu žalobcu na zaplatenie dlžnej sumy pred postúpením pohľadávky ako aj právne posúdenie veci zo strany súdu prvej inštancie ohľadne nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v prejednávanej spore nie sú správne.

4.5.2 Podľa ustálenej súdnej praxe pod pojmom aktívna vecná legitímácia sa rozumie také hmotnoprávne postavenie žalobcu, z ktorého mu z hmotného práva vyplýva uplatňovaný nárok uplatnený žalobou v sporovom konaní; skúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania; súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán konania nenamieta. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu vedie vždy k zamietnutiu jeho žaloby. Aktívnu vecnú legitímáciu v spore je možné nadobudnúť aj postúpením pohľadávky, ktorá je predmetom konania.

4.5.3 Súd prvej inštancie skúmal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu v prejednávanej spore a dospel k záveru, že žalobca nie je nositeľom nároku voči žalovanému, ktorý bol uplatnený žalobou. Žalobca v podanom odvolaní namietal, že aktívnu vecnú legitímáciu nadobudol zmluvou o postúpení pohľadávok, pričom oznámenie o postúpení pohľadávok bolo bankou ako postupcom žalovanému oznámené.

4.5.3.1 Postúpenie pohľadávky podľa § 524 a nasledujúce Občianskeho zákonníka zakladá nový záväzok len medzi postupníkom a postupcom; obsahom nového záväzku je prechod pohľadávky z majetku postupcu do majetku postupníka; obsah pôvodného záväzku sa postúpením nemení a samotným uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávky sa nemení ani postavenie dlžníka; jeho postavenie sa mení až tým, že mu postúpenie postupca alebo postupník oznámi (§ 526 Občianskeho zákonníka); nemení sa nič na jeho postavení dlžníka, teda na jeho povinnosti dlh splatiť; postavenie dlžníka sa po tom, ako mu niektorý z účastníkov zmluvy o postúpení pohľadávky postúpenie oznámi spôsobom predpokladaným v ustanovení § 526 Občianskeho zákonníka, mení len v tom, že namiesto pôvodnému veriteľovi musí dlh splniť postupníkovi; pokiaľ mu postúpenie neoznámia, musí plniť pôvodnému veriteľovi a takýmto plnením sa zbaví záväzku (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1ObdoV/82/2005 zo dňa 28.11.2007).

4.5.3.2 Súdna prax dospela k záveru, že relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky; súd z takéhoto oznámenia vychádza bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení; dlžník sa v takomto prípade nemôže úspešne dovolať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky alebo jej neexistencie; to by mohol len vtedy, ak by postúpenie pohľadávky preukazoval zmluvou o postúpení postupník (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/210/2001 zo dňa 11.06.2003 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 119/2003); zo skutkových okolností veci, v ktorej bolo vydané uvedené rozhodnutie R 119/2003 vyplýva, že riadne doručenie oznámenia o postúpení pohľadávky zo strany postupcu dlžníkovi bolo v konaní nepochybne preukázané.

4.5.3.3 Neskoršia súdna prax sa čiastočne odklonila od uvedeného názoru v tom zmysle, že dlžník je oprávnený domáhať sa skúmania platnosti postúpenia, ak zmluva o postúpení pohľadávok bola uzavretá v rozpore so zákonom, kedy nie je rozhodujúce, či mu postúpenie oznámil postupca alebo preukázal postupník (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obo/49/2008 zo dňa 14.05.2008, ale najmä rozsudok sp. zn. 1Cdo/76/2007 zo dňa 28.01.2009 uverejnený v Zbierke

stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 46/2009); túto súdnu prax odobril aj ústavný súd (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS/337/2012 zo dňa 03.07.2012).

4.5.3.4 Názor, že oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky, však zostal vo všeobecnosti nedotknutý (porovnaj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS/409/2013 zo dňa 11.09.2014, ktorý odmietol názor súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu v incidenčnom konaní sp. zn. 1Cbi/48/2009, resp. sp. zn. 2CoKR/56/2010, že bolo nevyhnutnosťou a ich zákonnou povinnosťou z vlastnej iniciatívy skúmať platnosť zmlúv o postúpení pohľadávok, ktorými mal postupník uplatňované pohľadávky nadobudnúť, aj keď to dlžník nenamietal, pretože podľa ústavného súdu to nezodpovedá zákonnej úprave ani ustálenej súdnej praxi, keď podľa ustanovenia § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka platí, že oznámenie postúpenia doterajším veriteľom zbavuje dlžníka práva požadovať predloženie zmluvy o postúpení; dlžník tak nemá právo ani zisťovať, či vôbec nejaká zmluva bola uzatvorená a nemôže namietat ani nedostatky jej platnosti, ibaže by k postúpeniu pohľadávky došlo v rozpore so zákonom; inak je vo vzťahu k dlžníkovi postúpenie založené len na oznámení veriteľa o tom, že došlo k postúpeniu, t.j. zmene veriteľa podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka; podľa ústavného súdu je nerozhodné, či je toto oznámenie kryté aj kauzálnym vzťahom (titulom) medzi postupcom a postupníkom, teda zmluvou o postúpení pohľadávky, ktorej existencia je relevantná len vo vzťahu postupcu a postupníka, ktorí sa prípadne môžu navzájom voči sebe domáhať vydania bezdôvodného obohatenia; na základe uvedeného ústavný súd zjednodušený záver súdu prvej inštancie i odvolacieho súdu, že skúmanie platnosti zmlúv o postúpení pohľadávok je akoby automaticky a bez ďalšieho súčasťou kompetencie súdu v každom konaní, v ktorom sa daná pohľadávka uplatňuje, považoval na pozadí existujúcej zákonnej úpravy za arbitrárny a nezodpovedajúci požiadavkám práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). V zmysle vyššie uvedeného právnu skutočnosťou, na ktorú hmotné právo viaže zmenu osoby oprávnenej prijať plnenie, je oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky; dlžník v tomto prípade nie je oprávnený namietat neexistenciu alebo neplatnosť samotnej zmluvy o postúpení pohľadávok, pretože ak podľa hmotného práva na určenie osoby oprávnenej prijať plnenie dlžníka postačuje oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky dlžníkovi bez ohľadu na existenciu alebo platnosť zmluvy o postúpení pohľadávok, nemôže byť táto skutočnosť významná ani v súdnom konaní; súd skúma predovšetkým čo je dané podľa hmotného práva a to sa nemení len preto, že dôjde k sporu (v podrobnostiach porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo/4148/2014 zo dňa 30.03.2015); na prípadnú absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávok pre rozpor so zákonom (napríklad § 525 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka; § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z.) je však súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti, pretože absolútne neplatný právny úkon podľa hmotného práva nespôsobuje žiadne právne následky.

4.5.3.5 Uvedené závery v plnom rozsahu platia za predpokladu, že k postúpeniu pohľadávky dôjde pred začatím konania (ide o skúmanie vecnej legitímácie sporových strán). Len pre úplnosť odvolací súd udáva, že rozdielna situácia vo vzťahu k nutnosti preukázať postúpenie pohľadávky predložením zmluvy o postúpení pohľadávky nastáva v prípade, že k postúpeniu pohľadávky dôjde po začatí konania a je na základe príslušného procesného návrhu potrebné rozhodnúť o zmene strán sporu podľa § 80 ods. 1 a 2 C.s.p. (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/546/2014 zo dňa 10.09.2015).

4.5.3.6 Z ustanovenia § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka súčasne vyplýva, že v prípade, ak by postupca svoju notifikačnú povinnosť voči dlžníkovi nesplnil, je potrebné, aby postúpenie pohľadávky preukázal dlžníkovi postupník; na rozdiel od postupcu, ktorý dlžníkovi postúpenie pohľadávky oznamuje bez toho, že by musel čokoľvek dokazovať, je v prípade postupníka potrebné, aby postúpenie pohľadávky dlžníkovi preukázal; preukázaním sa má na mysli predloženie písomnej zmluvy o postúpení pohľadávky dlžníkovi; v prípade vymáhania nároku postupníkom súdnu cestou stačí, ak je okolnosť postúpenia pohľadávky súčasťou skutkového odôvodnenia žaloby a preukázaná priloženými dôkazmi (ako prílohami žaloby) s tým, že dorúčením žaloby je oznámené (resp. preukázané v prípade absencie oznámenia postupníka) postúpenie pohľadávky žalovanému ako dlžníkovi.

4.5.3.7 Odvolací súd po vyššie uvedenom zhodnotení právnej úpravy a relevantnej súdnej praxe vzhľadom na konkrétne skutkové okolnosti prejednávaného sporu uvádza, že súd prvej inštancie bol oprávnený skúmať platnosť zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14.12.2016, ktorou mal

žalobca nadobudnúť spornú pohľadávku voči žalovanému, pretože súdna prax pripustila možnosť skúmania platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky v prípade postúpenia pohľadávky v rozpore so zákonom; v prejednávanej spore súd dôvodne skúmal platnosť postúpenia spornej pohľadávky voči žalovanému v dôsledku možného postupu v rozpore s ustanovením zákona, ktoré slúži na ochranu žalovaného ako klienta banky (pôvodného veriteľa); skúmanie platnosti postúpenia bolo preto správne, pretože predstavuje overenie dodržania zákonného ustanovenia, ktorého účelom je ochrana žalovaného (spotrebiteľa), ktorej sa inak nemôže domôcť. Samotné doručenie oznámenia postupcu o postúpení pohľadávky žalovanému nebolo medzi stranami sporné.

4.5.4 Odvolací súd sa vo všeobecnosti stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého pre platné nadobudnutie pohľadávky banky voči dlžníkovi postúpením je potrebné splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov, ktorého prvá a druhá veta ku dňu 14.12.2016 zneli: „Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok“. Z uvedeného ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky) jednoznačne vyplýva, že právo banky na postúpenie pohľadávky voči dlžníkovi tretej osobe vznikne až po splnení zákonných podmienok, t.j. omeškanie dlžníka s plnením peňažného záväzku nepretržite dlhšie ako 90 dní napriek písomnej výzve na plnenie (podľa odvolacieho súdu časť druhej vety za bodkočiarkou sa vzťahuje len na možnosť banky postúpiť pohľadávku aj napriek jej čiastočnej úhrade v prípade ak omeškanie klienta presiahol jeden rok, nemá však vplyv na povinnosť banky písomne vyzvať dlžníka na plnenie). Účelom uvedeného ustanovenia je ochrana klientov pred postúpením pohľadávky voči nim pred splnením na subjekty, ktoré nepodliehajú dohľadu národnej banky. Záonné predpoklady na vznik práva postúpiť pohľadávku musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Postúpenie pohľadávky napriek nesplneniu zákonných podmienok predstavuje postup v rozpore so zákonom, ktorý má za následok absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávok (vo vzťahu k tejto pohľadávke) podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Podľa odvolacieho súdu predstavuje uvedené ustanovenie špeciálnu úpravu vo vzťahu k všeobecnej úprave postúpenia pohľadávky v Občianskom zákonníku. Predmetné ustanovenie nemá charakter len ochrany bankového tajomstva, pretože i keď je zaradené v časti zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách upravujúcej bankové tajomstvo, podľa obsahu nejde len o bankové tajomstvo v zmysle úpravy podmienok sprístupnenia neverejných informácií o klientovi tretej osobe, ale o nadobudnutie pohľadávky a všetkých práv s ňou spojených, čo jednoznačne presahuje inštitút bankového tajomstva (zaradenie ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách do časti o bankovom tajomstve považuje odvolací súd za nedôslednosť zákonodarcu, čo potvrdila aj neskoršia úprava, pretože s účinnosťou od 10.06.2013 došlo zákonom č. 132/2013 Z. z. k zmene označenia uvedenej časti zákona na „ochrana klientov a bankové tajomstvo“); k záveru, že nedodržanie podmienok predmetného ustanovenia zo strany banky pred postúpením pohľadávky na tretiu osobu bez súhlasu dlžníka spôsobuje neplatnosť postúpenia dospela aj aktuálna súdna prax (porovnaj rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/26/2017 zo dňa 28.03.2018 a sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018).

4.5.5 Odvolací súd sa nestotožnil so skutkovým zistením zo strany súdu prvej inštancie ohľadne nepreukázania písomnej výzvy právneho predchodcu žalobcu na plnenie pred postúpením spornej pohľadávky a právnym posúdením veci ohľadom neplatnosti predmetnej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14.12.2016 vo vzťahu k postúpeniu spornej pohľadávky pôvodného veriteľa Všeobecná úverová banka, a.s., voči žalovanému z uzavretej zmluvy o úvere na žalobcu pre nesplnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov; z vykonaného dokazovania vyplynulo, že písomnou výzvou zo dňa 04.12.2013 (č.l. 48 spisu) vyzval právny predchodca žalobcu žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy zo spornej zmluvy o úvere do 10 dní od doručenia výzvy v dôsledku vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru; písomná výzva podľa odvolacieho súdu spĺňa podmienky ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov; nič na tom nemení skutočnosť, že túto výzvu realizovala spoločnosť Consumer Finance

Holding, a.s., pretože z obsahu výzvy jednoznačne vyplýva, že tak koná v mene právneho predchodcu žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s. (pôvodného veriteľa); písomnú výzvu na plnenie podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách je potrebné považovať za hmotnoprávny úkon, na nastúpenie účinkov ktorého sa vzťahuje ustanovenie § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka (t.j. aby vyvolalo zamýšľaný hmotnoprávny účinok musí sa dostať do dispozičnej sféry adresáta); z vykonaného dokazovania súčasne vyplýva aj doručenie tejto písomnej výzvy na plnenie žalovanému dňa 09.12.2013 (č.l. 49 spisu), t.j. pred uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14.12.2016; právne posúdenie veci zo strany súdu prvej inštancie ohľadne neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok vo vzťahu k žalovanému a ohľadne nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu nebolo správne; na zamietnutie žaloby žalobcu z dôvodu nedostatku jeho aktívnej vecnej legitímácie v spore v dôsledku absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14.12.2016 vo vzťahu k spornej pohľadávke voči žalovanému zo strany súdu prvej inštancie neboli preto splnené podmienky.

4.5.6 Na základe uvedeného v dôsledku nesprávnych skutkových zistení z vykonaného dokazovania a nesprávneho právneho posúdenia veci súd prvej inštancie nevykonal navrhované dôkazy ohľadne dôvodnosti žaloby (formálne ich vykonal, ale v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci žiadnym spôsobom nevyhodnotil) a tento nedostatok nie je (vzhľadom na zásadne opravný charakter odvolacieho konania) účelné napraviť v odvolacom konaní; na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je nevyhnutné v napadnutom rozsahu zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. c/ C.s.p.) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 C.s.p.).

5. Podstatné vyjadrenia strán prednesené v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 prvá veta C.s.p.).

5.1 V prejednávanom spore odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie ani v obsahu spisu neidentifikoval žiadne podstatné vyjadrenia strán, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal.

6. Podstatné tvrdenia strán uvedené v odvolaní (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 druhá veta C.s.p.).

6.1 Žalobca podané odvolanie ťažiskovo odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.). Odvolacie námietky žalobcu ohľadne nesprávneho právneho posúdenia veci vyhodnotil odvolací súd ako dôvodné (bod 4.5.1 až 4.5.6 odôvodnenia).

7. Na základe uvedeného odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu zamietnutia žaloby zrušil a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd zrušil aj závislý výrok napadnutého rozsudku o trovách konania (§ 379 písm. a/ C.s.p.). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 C.s.p.).

7.1 Podľa § 391 ods. 3 C.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

7.2 V ďalšom konaní posúdi súd prvej inštancie vecnú dôvodnosť žaloby žalobcu po pripustení jej zmeny; v rámci posúdenia dôvodnosti žaloby sa vysporiada s námietkou žalovaného, že svoj dlh voči žalobcovi (resp. jeho právneho predchodcovi) zo zmluvy o úvere zo dňa 02.04.2012 v plnom rozsahu splnil; svoje rozhodnutie súd prvej inštancie primeraným spôsobom odôvodní.

8. Ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

9. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.). Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).